

# oferta warsztatowa

Ośrodka Działań Ekologicznych  
**ŹRÓDŁA**  
dla gimnazjów i szkół średnich  
na rok szkolny 2009/2010



- warsztaty ekologiczne w szkole i w ośrodku •
  - warsztaty metodą „green drama” •
- warsztaty przyrodnicze w łódzkich parkach •



Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”  
90-602 Łódź, ul. Zielona 27  
tel. 042 632 03 11, 0 507 575 535  
[www.zrodla.org](http://www.zrodla.org)



Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”  
90-602 Łódź, ul. Zielona 27  
tel. 042 632 03 11, 0 507 575 535  
www.zrodla.org

Stowarzyszenie Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” od 16 lat zajmuje się szeroko rozumianą edukacją ekologiczną, przyrodniczą i obywatelską.

Naszą misją jest stałe zwiększanie stopnia świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez aktywną edukację ekologiczną, realizowaną głównie poprzez warsztaty dla młodzieży, wystawy, szkolenia, wyjazdy terenowe, projekty informacyjne.

Nasze działania koncentrują się wokół tematyki małej ekologii, ochrony humanitarnej zwierząt, edukacji przyrodniczej. W zasięgu naszych zainteresowań znajdują się treści z zakresu edukacji regionalnej, obywatelskiej, jak i prozdrowotnej. Pracujemy głównie w oparciu o autorskie programy, które na bieżąco są aktualizowane i dopasowywane do sytuacji, zapotrzebowania jak i obowiązującej podstawy programowej. Opracowujemy są własne materiały dydaktyczne, gry, zabawy, karty pracy.

Nasza oferta obejmuje ponad 60 tytułów warsztatów dla dzieci i młodzieży realizowanych zarówno w naszym ośrodku w Łodzi przy ul. Zielonej 27, w szkołach w Łodzi, Warszawie i Krakowie oraz w terenie, organizujemy także “Bardzo Zielone Szkoły” – dla szkół z całej Polski – są to 5-dniowe wycieczki z intensywnym programem edukacji ekologicznej i przyrodniczej prowadzone przez doświadczonych trenerów w 7 miejscach kraju. Ponadto realizujemy ogólnopolskie projekty edukacyjne dla szkół.

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” jest łódzkim stowarzyszeniem działającym na terenie całego kraju, poza ośrodkiem edukacji ekologicznej „Zielona 27” w Łodzi mamy także oddziały w Warszawie i Krakowie. Stowarzyszenie wpisane jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000118574 i posiada status Organizacji Pożytku Publicznego. ODE „Źródła” jest członkiem założycielem Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.

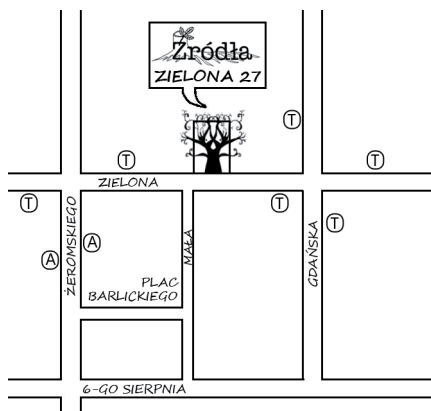
Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą. Od tego roku, dzięki środkom pochodzącym z 1% podatku, większość **warsztatów w naszym ośrodku edukacji ekologicznej „Zielona 27” jest bezpłatna.**

W czasie zajęć nauczycieli zapraszamy na filiżankę kawy lub herbaty Fair Trade i do skorzystania z czytelnicy.

Uwaga! Na zajęcia w ośrodku „Zielona 27” prosimy zabrać obuwie na zmianę.

Klasy zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod nr 042 632 03 11, kom. 507 575 535 lub e-mail: [edukacja@zrodla.org](mailto:edukacja@zrodla.org)

Zapraszamy!



## Warsztaty ekologiczne w ośrodku „Zielona 27” i w szkole

Zapraszamy uczniów i nauczycieli do wzięcia udziału w warsztatach organizowanych przez nas już od kilkunastu lat. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi grupę, z wykorzystaniem technik twórczego myślenia, zajęć ruchowych, plastycznych, parateatralnych, zajęcia w naszym ośrodku dodatkowo uzupełnione zostaną krótkimi filmami i prezentacjami multimedialnymi. Na naszych warsztatach uczniowie się nie nudzą, gdyż uczą się poprzez zabawę i aktywne uczestnictwo. Ze względu na formy pracy, grupy powinny liczyć od 20 do 30 osób. Zajęcia trwają 90 minut tj. dwie godziny lekcyjne i odbywają się u nas w ośrodku „Zielona 27” (zajęcia w ośrodku rozpoczynają się o 8.30, 10.30 i 12.30) lub w Państwa szkole.

Dzięki środkom pochodzącym z 1% podatku, **zajęcia w naszym ośrodku są bezpłatne.** Uwaga! Na zajęcia w ośrodku „Zielona 27” prosimy zabrać obuwie na zmianę. Trenerzy edukacji ekologicznej mogą dojechać na umówione zajęcia także do Państwa szkoły, wówczas koszt zajęć wynosi 3 zł od osoby. Jednak część tematów, ze względu na organizacyjno-sprzętowych dostępna jest tylko w ośrodku „Zielona 27”

Zapraszamy!

### **Ekologia mieszkańca**

Zajęcia poświęcone są ekologii w codziennym życiu, w domu i w szkole. Zajęcia pozwalają uświadomić sobie ogromne znaczenia sposobu życia każdego z nas dla stanu środowiska (oszczędność wody, energii, ekologiczne zakupy, transport, odpady).

### **Góra śmieci rośnie**

Zajęcia ukazują problem śmieci jako efekt nadmiernej konsumpcji oraz ukazują możliwość przeciwdziałania problemowi poprzez stosowanie zasady 3R (reduce, reuse, recycle). W przystępnej i działającej na wyobraźnię formie przedstawimy dane dotyczące ilości śmieci powstających w naszych domach.

### **Od karety do rakiety**

Zajęcia poświęcone problemowi komunikacji, nadmiernego ruchu samochodowego w mieście i wynikających z tego konsekwencji dla środowiska i człowieka. Zastanowimy się jakie środki transportu są najbardziej ekologiczne.

### **Niebieska planeta - warsztat o wodzie**

Celem zajęć jest unaocznienie problemu niedostatku wody pitnej na świecie oraz uświadomienie konieczności oszczędzania wody i niezanieczyszczania jej w codziennym życiu.

### **Kupuj odpowiedzialnie**

Podczas zajęć zastanawiamy się jak robić zakupy z głową, czyli co i jak kupować, aby nie zostać posiadaczem całej masy zbędnych, szkodliwych dla środowiska i dla zdrowia rzeczy, a z zakupów wrócić zadowolonym i z towarami wysokiej jakości.

### **Ekoznaki**

Podczas zajęć uczniowie poznają stosowane w Polsce ekoznaki oraz inne oznaczenia, które można znaleźć na opakowaniach różnego rodzaju produktów. Dowiedzą się dlaczego warto zawsze czytać to co znajduje się na opakowaniu lub metce.

## **Globalne ocieplenie**

Zajęcia wprowadzają do zagadnień związanych ze zmianami klimatu, wyjaśniają podstawowe pojęcia i procesy. Podczas zajęć uczniowie poznają przyczyny oraz skutki zmian klimatu oraz zastanowią się nad tym jak każdy z nas może chronić klimat.

Uwaga! istnieje możliwość przeprowadzenia całego cyklu zajęć nt. zmian klimatu obejmującego następujące zajęcia lub ich wybór: Globalne ocieplenie - wprowadzenie, Zmiany klimatu a prawa człowieka, Międzynarodowe działania na rzecz ochrony klimatu, Klimatyczni - co każdy z nas może zrobić dla ochrony klimatu, Społeczeństwo obywatelskie a zmiany klimatu.

## **Energia dawniej i dziś**

Podczas zajęć uporządkujemy wiedzę nt. odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii elektrycznej oraz nt. wpływu różnych sposobów produkcji energii na środowisko. Uczniowie uświadomią sobie konieczność oszczędzania energii i poznają proste sposoby aby zużywać mniej prądu w codziennym życiu.

## **Dziki jest piękny (dla licealistów)**

Zajęcia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy w podstawowym stopniu rozumieją idee ochrony dzikiej przyrody, znają podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce. Zajmą się rozważeniem konkretnego problemu z zakresu ochrony miejsc przyrodniczo cennych. W trakcie zajęć przypomnimy różnice między parkiem narodowym, parkiem krajobrazowym, rezerwatem. Rozważamy następujące pytania: Jeśli parki istnieją po to, by chronić przyrodę, to czy powinni tam przebywać ludzie? Jak pogodzić turystykę, rekreację, chęć zaspokojenia ciekawości z ochroną bardzo cennych przyrodniczo terenów?

## **Dziki jest piękny (dla gimnazjalistów)**

Podczas zajęć zajmiemy się szczególnie: znaczeniem bioróżnorodności, najczęstszymi zagrożeniami dla terenów przyrodniczych, a także formami oraz sposobami ochrony miejsc cennych pod względem przyrodniczym. Uczniowie obejrzą film „Dziki Karpaty”, opracują w formie plakatów pomysły przeciwdziałania poszczególnym typom zagrożeń, a także wczują się w rolę autentycznych obrońców danego terenu, przygotują argumentację do dyskusji.

## **Zwierzę nie jest rzeczą**

W trakcie zajęć uczestnicy uświadomią sobie zagrożenia, jakie czyhają na zwierzęta we współczesnym świecie. Zastanawiają się jak można im zaradzić. Uczestnicy dowiadują się w jaki sposób pomagać zwierzętom, z kim się kontaktować, kto w Łodzi i w Polsce zajmuje się tym problemem.

## **Nasi najbliżsi krewni**

Warsztaty mają na celu uświadomienie bliskości – pokrewieństwa pomiędzy ludźmi a małpami człowiekowatymi, a co za tym idzie pobudzenie do refleksji nt. praw tych zwierząt i relacji łączących ludzi i małpy człowiekowane. Uwaga! Przed zajęciami nie należy zdradzać uczniom tematu, jakim będą się zajmować!

## **Kupuj jajka od szczęśliwych kur**

Celem pierwszej części warsztatów jest zachęcenie do świadomego zakupu jaj, wybierania jaj nie pochodzących z chowu klatkowego. W drugiej części zajmiemy się znaczeniem jajka w kulturze, uczniowie poznają symbolikę jaj i tradycje z nimi związane, udekorują jajko, zagrają w tradycyjną zabawę wielkanocną - walatkę. Uwaga - na zajęcia każdy uczeń przynosi jedno ugotowane na twardo nie obrane jajko.

## **Zwierzęta z różnych stron świata**

Zajęcia poświęcone są zwierzętom zagrożonym wyginięciem tak w Polsce jak i na świecie. Zwrócenie uwagi na rolę przystosowania się wybranych gatunków do warunków życia. Najważniejszym elementem zajęć jest zrozumienie, iż wszystkie żyjące organizmy mają taką samą wartość ekologiczną i swoje miejsce w łańcuchu życia.

## **Egzotyczni mieszkańcy naszych domów**

Uświadomienie uczestnikom pochodzenia różnych gatunków zwierząt, ich potrzeb życiowych, optymalnych warunków życia. Zapoznanie uczestników z prawem dot. handlu egzotycznymi zwierzętami oraz uświadomienie obowiązków, które nałożone zostały na posiadaczy zwierząt egzotycznych. Podczas zajęć poruszony zostanie problem nielegalnego handlu zwierzętami chronionymi.

## **Odpowiedzialny opiekun zwierząt**

Celem zajęć jest uzmysłowienie ogromu odpowiedzialności, jaka wiąże się z decyzją o posiadaniu zwierzęcia. Razem poszukamy odpowiedzi na pytania: Dlaczego chcemy mieć zwierzę? Jakie zwierzę czuje się dobrze w domu człowieka? Jakie warunki powinniśmy mu zapewnić? Ile czasu i pieniędzy będziemy musieli wygoszparować? Czy zwierzę jest dobrym pomysłem na prezent? Uczestnicy warsztatu stworzą charakterystykę odpowiedzialnego opiekuna zwierzęcia.

## **Czy wilk jest zły a lis chytry? - zwierzęta w kulturze**

Zajęcia mają na celu uświadomienie uczestnikom źródeł stosunku człowieka do zwierząt w różnych kulturach. Podczas zajęć będzie mowa m.in. o stereotypach, roli zwierząt w kulturze (zwierzęta w literaturze, sztukach plastycznych, piosenkach, filmie, porzekadłach, reklamie itd.)

## **Świat w niebezpieczeństwie**

Zajęcia pozwolą dostrzec zagrożenia ekologiczne, a także to, że wszystkie elementy naszego świata są ze sobą powiązane. Spośród zagrożeń wybierzemy te największe i w grupach uczestnicy opracują poszczególne tematy, po czym przedstawią pomysły na ich rozwiązanie. Zajęcia prowadzone są w ten sposób, że angażują każdego uczestnika do pracy indywidualnej jak i w grupie. Zajęcia obejmują poznanie techniki mind-mappingu oraz dyskusję.

## **Kto chroni środowisko w Polsce**

Zajęcia składają się z prelekcji i dyskusji. Poświęcone są ruchowi ekologicznemu w Polsce, poruszają tematykę związaną z działaniem organizacji społecznych (III sektor). Obejmują dyskusję na temat form działania obywateli, próbują znaleźć odpowiedź na pytanie dlaczego ludzie chronią środowisko. Zajęcia mogą się odbyć zarówno w ramach zajęć ochrony środowiska, jak i wiedzy o społeczeństwie lub wychowania obywatelskiego.

## **Fair Trade - Sprawiedliwy Handel**

Celem zajęć jest zwrócenie uwagi uczniów na to jaki wpływ mają codzienne zakupy Europejczyków i Amerykanów na życie mieszkańców trzeciego świata oraz wskazanie pozytywnej inicjatywy, której celem jest wsparcie krajów globalnego południa poprzez „sprawiedliwy handel”. Uczniowie podczas zajęć zapoznają się z ideą sprawiedliwego handlu. Warsztat składa się z gry i innych zajęć aktywizujących oraz pokazów filmu.

### Czym jest Green Drama?

Green Drama jest innowacyjną metodą edukacji ekologicznej młodzieży i osób dorosłych, stworzoną w Finlandii i wykorzystywaną od kilkunastu lat. Za główny cel stawia sobie edukację społeczeństwa oraz zmianę zachowań i stylu życia uczestników treningu na bardziej przyjazny środowisku. Kładzie nacisk na kształtowanie wrażliwości, pogłębianie wiedzy ekologicznej i zdrowotnej oraz doskonalenie umiejętności społecznych, kreatywności i inwencji. Podczas warsztatów wykorzystuje się aktywne techniki pracy: plastyczne, ruchowe, pantomimiczne, parateatralne, literackie, zarówno indywidualne jak i grupowe. Bardzo ważną jest swobodna dyskusja uczestników, która umożliwia wymianę wiedzy, obalenie różnych mitów i często zrewidowanie własnych poglądów.

### Jak wygląda sesja Green Dramy?

Sesja Green Dramy poświęcona jest jednemu tematowi z zakresu edukacji ekologicznej. Temat ten przewija się w różnego rodzaju ćwiczeniach i zadaniach, które mają do wykonania uczestnicy sesji.

Sesja Green Dramy trwa dwie godziny lekcyjne i składa się z trzech etapów:

1. rozgrzewka (wprowadzenie w tematykę, koncentracja, integracja, rozwijanie zmysłów),
2. praca nad tematem (improvizacje, zadania teatralne, ruchowe, plastyczne, literackie; dyskusje),
3. działania finałowe (prezentacja efektów pracy, refleksje).

### Informacje praktyczne:

Zajęcia przeznaczone są dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Optymalna wielkość grupy – do 25 osób. Zajęcia trwają dwie godziny lekcyjne. Odbywają się w sali ODE Źródła w Łodzi, ul. Zielona 27. Mogą być także przeprowadzone w Państwa szkole, jednak należy wziąć pod uwagę, że podczas sesji Green Dramy często wykorzystuje się techniki ruchowe, taneczne i teatralne, dlatego warsztat wymaga większej przestrzeni niż sala lekcyjna (np. świetlica, sala teatralna, sala gimnastyczna). Wszystkie warsztaty wzbogacone są o prezentacje multimedialne (jeśli w sali jest rzutnik multimedialny). Zajęcia w sali ODE Źródła są **bezpłatne**, koszt zajęć w szkole wynosi 3 zł/os.

Propozycje warsztatów:

### Jak Eko poznał Lansa

#### podstawy ekologii w codziennym życiu

Celem warsztatu jest zwrócenie uwagi na nasze codzienne przyzwyczajenia oraz ich wpływ na środowisko. Uczniowie w ciekawy sposób zapoznają się z zagadnieniami związanymi z odpowiedzialną konsumpcją, recyklingiem czy wpływem człowieka na ocieplenie klimatu. Stworzą portrety osób żyjących ekologicznie oraz tych, które w ogóle nie przejmują się tą kwestią. Warsztat zamknie dyskusja na temat możliwości bycia bardziej świadomym i czujnym podczas dokonywania codziennych wyborów.

## Odyseja kosmiczna 2100

### **czym jest zrównoważony rozwój?**

Warsztat ma na celu zwrócenie uwagi na różne wymiary zrównoważonego rozwoju w Polsce i na świecie oraz ich znaczenia dla przyszłości życia na ziemi. Warsztat oparty jest na technikach treningu kreatywności, które czynią prezentowane treści bardzo przystępnymi i interesującymi. Odbędzie się symboliczna „aukcja rzeczy najważniejszych”, uczniowie przeniosą się do roku 2100, gdzie m.in. stworzą galaktyczne wiadomości telewizyjne.

### **Wirus Mania Posiadania ogarnia świat ekologiczny styl życia, konsumpcjonizm**

Warsztat poświęcony jest zagadnieniu odpowiedzialnej konsumpcji, podkreśla fakt, że zasoby przyrody nie są nieograniczone oraz stwarza okazję zrewidowania własnych poglądów i przyzwyczajzeń. Warsztat w zabawny ale i wymowny sposób uświadamia jak bardzo dzisiejszy świat opanowała mania posiadania. Uczniowie samodzielnie stworzą test na obecność „wirusa kupowania” i będą mieli okazję sprawdzić, czy również są nim „zainfekowani”.

## Dla nauczyciela

Zachęcamy do samodzielnego prowadzenia zajęć i działań o tematyce ekologicznej. Służymy zestawem ponad 200 autorskich scenariuszy zajęć (część dostępna na stronie internetowej, pozostałe w siedzibie ośrodka) oraz zbiorem bibliotecznym liczącym ok. 3 tys. pozycji z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej. Zapraszamy także do udziału w szkoleniach organizowanych przez ODE „Źródła”, większość szkoleń jest bezpłatna, aktualna oferta znajduje się na stronie internetowej.

Każdego roku Źródła realizują kilka autorskich projektów edukacyjnych dla szkół. W roku szkolnym 2009/2010 realizujemy następujące projekty:

- Nie podgrzewaj atmosfery,
  - U źródeł Natury,
  - Wpadnij w sieć (Natura 2000),
  - Sklep → wysypisko = ulica jednokierunkowa?
  - Co w trawie piszczy? (od lutego 2010)
  - Drugie dno H<sub>2</sub>O - konkurs
- oraz dwa projekty Polskiej Zielonej Sieci Akademia 3R i Dla Klimatu.

Zachęcamy do zapoznania się z możliwością udziału w projektach - aktualne informacje znajdują się na naszej stronie internetowej:

**[www.zrodla.org](http://www.zrodla.org)**

## Dyplom Młodego Ekologa

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” od 1999 roku przyznaje „Dyplom Młodego Ekologa” najaktywniejszym klasom i uczniom, jest on świadectwem zaangażowania w ochronę przyrody. Dotychczas dyplom otrzymało około 5400 uczniów z ponad 200 klas.

Dyplom otrzymują uczniowie, którzy wzięli udział w cyklu 5 warsztatów prowadzonych przez Źródła. Cykl powinien zamknąć się w ciągu trzech lat, sugerujemy jednak by zajęcia odbyły się w ciągu jednego roku szkolnego, gdyż mają wtedy większe oddziaływanie na ucznia. Dyplom otrzymuje każdy uczeń, a także cała klasa oraz nauczyciel, który zorganizował cykl zajęć. Wraz z dyplomem każdy uczeń otrzymuje Zielony Kodeks Młodego Ekologa.

## Warsztaty ekologiczno-przyrodnicze w terenie

Zapraszamy na zajęcia terenowe w Łodzi (Park 3 Maja, Park Piłsudskiego, Park Mickiewicza, Park Poniatowskiego, Park Źródliska, Las Lublinek, Park na Młynku, Staw Stefańskiego). Zajęcia w terenie nie tylko urozmaicą szkolną codzienność i pozwolą побыć na łonie natury, ale przede wszystkim ułatwią nauczycielom realizację nowej podstawy programowej, która nakłada obowiązek realizacji zajęć przyrodniczych w terenie. Wiadomości zdobyte na takich zajęciach trwale zapadną w pamięć uczniów, gdyż poparte będą ich własnymi obserwacjami i doświadczeniami. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi grupę i z wykorzystaniem kart pracy. Ze względu na formy pracy, grupy powinny liczyć od 20 do 30 osób. **Zajęcia trwają 180 minut** (cztery godziny lekcyjne). **Koszt zajęć - 5 zł/os.** W koszt wliczone są materiały do zajęć, karty pracy, lupy, kompasy, klucze do oznaczania gatunków itp. Zajęcia odbywają się na wybranych terenach zielonych w Łodzi: . W trakcie spacerów uczniowie poznają historię danego parku. Zapraszamy!

### Nieskończona różnorodność przyrody

Rozpoznawanie podstawowych gatunków drzew i krzewów występujących w parku, kwiaty, owoce, liście jako cechy charakterystyczne tych gatunków roślin. Spacer poświęcony będzie przede wszystkim różnorodności gatunkowej w parku. Efektem rzeczowym ze spaceru będzie wykonany na miejscu zielnik.

### Z mapą i kompasem

Podczas zajęć uczniowie trenować będą korzystanie z map i kompasów (orientacja w terenie, ocena i pomiar odległości; posługiwanie się skalą i podziałką, znaki topograficzne, sporządzanie planu sytuacyjnego, orientacja mapy). Drugim elementem zajęć jest obserwacja i opis krajobrazu.

### Funkcje terenów zielonych w mieście

Zajęcia dotyczą funkcji społeczno-kulturowych parków i innych terenów zielonych w mieście. Podczas spaceru zastanowimy się jaką rolę odgrywają w miastach tereny zielone. Spójrzmy na park okiem geografa, architekta, kierowcy, dziecka, lekarza, biznesmena. W trakcie spaceru uczniowie poznają historię danego parku.



### Drodzy nauczyciele!

Zawsze aktualna oferta warsztatowa oraz informacje o realizowanych we współpracy ze szkołami projektach, szkoleniach i innych wydarzeniach znajduje się na naszej stronie internetowej: [www.zrodla.org](http://www.zrodla.org)

Pytania oraz zapisy na warsztaty przyjmujemy pod numerem tel. 042 632 03 11, kom. 507 575 535 oraz pod adresem: [edukacja@zrodla.org](mailto:edukacja@zrodla.org)